

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879. NO. 176. — ŠTEV. 176. NEW YORK, SATURDAY, JULY 29, 1932. — SOBOTA, 29. JULIJA, 1932. VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

URAVNAVA ŽELEZNIČARSKÉ STAVKE

148 načelnikov železnic zbranih v New Yorku, da razpravljajo o temelju za uravnavo stavke svojih uslužbencev. — Železnice se nočejo vdati glede nobene točke, češ, da so zmogale v stavki. — Do torka se bo marsikaj izpremenilo.

Washington, D. C., 28. julija. — Še tekom današnjega dne je pričakovati sprejema temelja za uravnavo stavke uslužbencev v železniških delavnicah in sicer po dnevu mrzličnih konferenc, ki so se vršile v Beli hiši. Temelj uravnave, katere se je doseglo, ki pa je ostal stroga tajnost, se bo predložilo sestanku sto in osem in štiridesetih železniških predstavnikov, ki se bodo zbrali prihodnji torek v New Yorku. To je objavil T. DeWitt Cuyler, načelnik zveze železniških izvrševalnih uradnikov, po njegovi drugi konferenci s predsednikom Hardingom.

Splošno se domneva, da so železniški izvrševalni uradniki pristali v to, da se odpovejo svojemu boju glede vračanja senjornosti v toliki meri, da se bo predložilo to vprašanje železniškemu delavskemu svetu v odločitvi.

Glasi se, da se niso hotele železnice vdati glede nobene točke in to vsiplo trditve, da so zmogale v stavki. Ker so preložile svojo konferenco v New York na torek, so mnjenja, da bodo tem tem časom deležne velikih prednosti nad svojimi stavkajočimi uslužbenci v delavnicah, o katerih izjavljajo, da se že vračajo na delo.

Ker je nastopil predsednik kot osební posredovalec, se je spravilo železniške eksekutivne uradnike ter unijske načelnike tako blizu, da je sedaj konec stavke, ki je pretila narodu s popolno paralizo prevoznih sistemov, le še zadeva par kratkih dni.

Od zgodnjega jutra pa do pozne noči je sprejemal predsednik voditelje nasprotujočih si strank. Prvi sestanek je bil oni z Mr. Cuylerjem, ki je baje obvestil predsednika, da so železnice pripravljene odgovoriti se svojem boju glede senjornosti do obsega, da se izroči celo zadevo železniškemu delavskemu svetu v razsojo in odločitvi.

Ta razvoj je imel za posledico da je poklical predsednik k sebi predsednika unijske stavkajočih uslužbencev v železniških delavnicah. Tem je sporočil informacijo, katero je dobil od Mr. Cuylerja. Unijski načelniki so nato naprosili za odlog, da razmišljajo o predlogu, potem ko so se dogovorili glede nadaljnjega sestanka.

Druga konferenca z unijskimi načelniki je trajala več kot tri ure in pol. Stavili so protipredloge,

NAJNOVEJŠI RAZVOJI V PREMAGARSKIH STAVKIH

Premogarji v premogovnikih trdega premoga se lahko vrnejo na delo na temelju stare plačilne lestvice.

Pottsville, Pa., 28. julija. — Važne razveje, ki omogočajo konec stavke premogarjev v antracitnih poljih, je bilo znamenjati na konferenci županov iz okrajev trdega premoga, ki se je vršila tukaj.

Župan Bearstler iz tukajšnjega kraja je izjavil, da so zastopniki premogarjev v antracitnih poljih privolili v to, da se vrnejo premogarji na delo proti dosedanjim plačim, ne da bi ustrajali pri svoji zahtevi za dvajset-odstotno povzvišanje plače, kar pomenja koncesijo za delodajalce v znesku pet desetih milijonov dolarjev na leto.

Zastopniki premogarjev so baje nadalje privolili v to, da ne bodo ustrajali pri svoji zahtevi za izpremembo dosedanjih delovnih ur, vendar se bo delodajalcem prihranilo nadaljnjih sedemdeset milijonov dolarjev na leto.

— Mi smo polni upanja, da bo delodajalci sprejeli ta mirovni predlog, — je izjavil župan.

Neodvisni lastniki premogovnikov so izjavili, da je pontidba premogarjev približno sta kot bi se jo moralo postaviti pred enim mesecem na konferenci v New Yorku, ko so bila pogajanja naenkrat prekinjena vsled izjave Warrinerja kot zastopnika lastnikov premogovnikov, da morajo premogarji sprejeti skrcenje plače in da ne bodo lastniki rogov sprajeli ničesar drugega.

ANGLEŠKI DELAVSKI VODITELJI PROTI BOLJŠEVIKOM

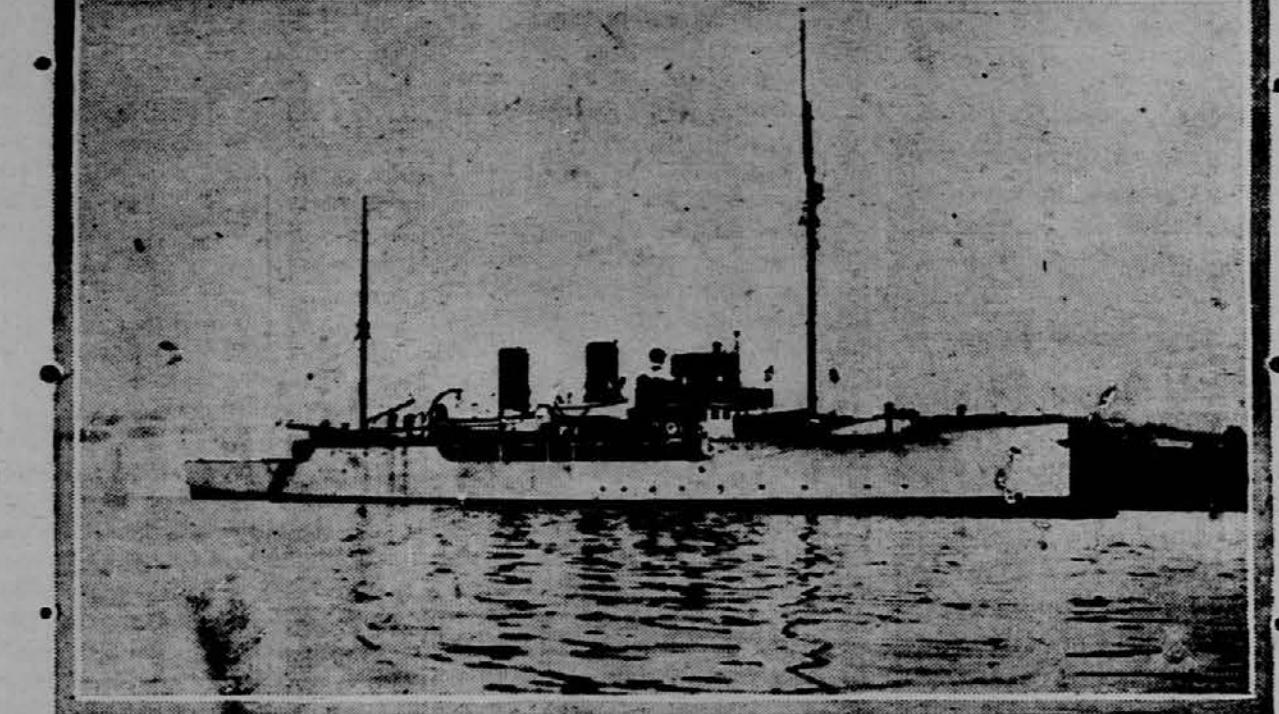
London, Anglija, 28. julija. — Dve najbolj mogočni panogi angleškega dela sta odločno in za vedno odklonili vse boljševiške poskuse, kojih namen je bil dobiti dve panogi dela za stvar rdečih internacionalcev. Na neki konferenci federacije premogarjev v Blackpool tekom preteklega tedna so bili komunisti poraženi v razmerju osmih glasov proti enemu in narodna unija železnicev, ki je imela pred kratkim zborovanje v Edinburghu je še z večjo večino odklonila vse predloge komunistov.

Politični krogi smatrajo te izraze za skrajno značilne, kajti znano je, da je tekom stavk v preteklem letu sovjetska vlada poslala denar, da pomaga stvari stavkarjev. Sedaj se domneva, da je boljševizem dobro podpreti angleškega delavstva.

Le delegati iz južnega Walesa, zastopajo i 118.000 delavcev, so se zavzemali za resolucijo, v kateri se je glasilo, da je edino orožje proti kapitalu internacionalna. Ta najmanjša elegacija je bila popolnoma poražena od delegatov, ki zastopajo sko en milijon mož. Debatu je predstavljal živahen prizor, tekom katerega je dobil tajnik Frank Hodges, ki je sledil Robert Smillieju tekom krize v zadnji stavki, močno podporo.

Razklor je, da je tekom prekinjenja obratovanja v premogovnikih sovjetska Rusija prispevala dva milijona in pol rubljev, ki so dospeli v roke federacije v obliki šestnajstih angleških funtov. Izjavil je, da je komizem bolj nevarnost kot pa pomoč za delavstvo ter navedel vzgled Francije, kjer je strokovno unijsko gibanje razdrapano vsled boljševiških tedene, tako razdrapano, da lahko počnejo delodajalci, kar se jim pač ljubi.

"LUSITANILJO" BODO POSKUŠALI DVIGNITI.

Slika nam kaže angleški parnik "Semper Paratus", katerega bodo opremili s potrebnimi stroji, namenjanimi za dvigovanje parnika "Lusitanije", ki ga je po topil nemški submarin leta 1916. Vsa tozadevna dela bo vodil grof Canardi Landi.

BLAZNEŽ SE JE KONEČNO VDAL

Po trinajst dni trajajočem obleganju se je blaznež vdal, ker je bil ranjen in žejen.

Hinton, W. Va., 28. julija. — John Fredeking, blazni mladi človek, ki se je zabarikadirai v svoji hiši ter se trinajst dni uspešno upiral naporom pomožnih šerifov ter državne policije, da ga aretirajo, se je vdal ter naprosil za požirek vode, potem ko je ubil enega moža ter ranil štiri nadaljnjene. Včeraj zjutraj je stopil iz hiše ter dvignil roki.

Dva državna policista, ki sta se z drugimi vr d posluzila vseh mogočih sredstev z izjemo zanetja, sta stopila proti vratom, mu dala čašo vode, nakar so ga odvedli v okrajno ječnišnico Fredeking ni hotel odgovoriti na vprašanja, katera so mu stavili ter je izgledal kot brez uma.

Zdravniki so bili pozvani iz Hinton bolnice, ki so zdravili ranjene tekom bojev v preteklih dneh ter mu obvezali rano na desni roki in nadaljno poškodbo na njegovem desnem ramenu.

Najhujša rana Fredkinga pa se je nahajala na njegovem desnem komolcu, kjer mu je bila odstreljena kost. Ta rana je bila v takem stanju, da so zdravniki mnjenja, da mu bo treba odrezati celo roko.

Tekom noči je Fredeking telefoniral sorodnikom ter jih prosil, naj pošljejo v hišo zdravnika. Mladi mož je bil po predaji tako slabljen, da bi mogel nuditi le malo odpora tudi če bi nadaljeval z bojem.

Občinski in okrajni uradniki, ki so skušali ujeti mladega moža, so bili ovirani vsled odredbe okrajnega sodnika, ki je rekel, da bodo uradniki stavljeni pod obtožbo umora, če bi ubili mladega blaznega moža.

NIKAKEGA ŽGANJA PRI REŠEVANJU ŽIVLJENJ.

San Francisco, Cal., 28. jul. — Člani obrežne straže bodo kot ponavadi nadaljevali z reševanjem človeških življenj iz morskih valov, a na drugačen način kot dosedaj.

Poročnik Peter Jensen, voditelj divizije obrežne straže, je izjavil včeraj, da so oblasti v Washingtonu črtale zadnje zahteve, tika-joče se dobave žganja, katerega so dosedaj vlivali v usta ljudi, katere so potegnili stražniki iz valov. Od sedaj nanprej bodo morali spravljati stražniki žrtve morja zopet v življenje s pomočjo amonijskih par.

POLOŽAJ V ITALIJI POSTAJA RESNEJŠI

V Italiji bo najbrž treba odrediti nove volitve, da se tem potom reši kabinetno krizo. — Strah pred državljansko vojno. — Sedanja zbornica baje ne predstavlja volje naroda. — Agitacija bi trajala mesece.

Rim, Italija, 28. julija. — Po ponesrečenem poskusu Orlanda, da sestavi nov kabinet in po istotako izjalovljenem poskusu Bonomija je stavljen krona v resnično znemirljiv položaj.

Signor de Nicola, predsednik poslanske zbornice ter poslanec Meda, vodja klerikalcev, ki sta najbolj avtricitativna politika za Orlandom, nočeta prevzeti odgovornosti in položaj je videti vsled tega popolnoma nerešljiv. Nekateri predlagajo, naj se zopet pozove Orlanda, a izgledi se niso prav nič izpremenili izza preteklega tedna, ko je bil prisiljen opustiti poverjeno mu nalogo.

Resnična težkoča tiči v tem, da ne more dobiti v sedanjih zbornici, vsled raznega grupiranja, skoro noben človek potrebne veine, da bi ostal v uradi s potrebnim avtoritetom, da ustanovi mir v državi, da uveljavi državno avtoriteto in da reši nadaljne probleme, s katerimi se bori Italija, med katerimi je glavni sedanjih brezupni finančni položaj. Če bi se stvorilo kabinet, ki bi bil naklonjen fašistom, bi imel proti sebi klerikalce, socialiste in komuniste ter bi bil v manjšini. Če pa bi bilo novo ministstvo na klonjeno socializmom in komunisti, bi bila opozicija sestavljena iz fašistov, konservativcev in demokratov različnih tendenc vsled česar bi bila administracija zopet v manjšini, če se vzame vpoštev gotovo število poslancev, ki se premikajo z ene strani na drugo.

Najboljša težava po mnenju gotovih opazovalcev bi bilo stvorjenje nevtralne vlade, ki naj bi izvedla pomirjenje dežele, ne da bi skušala pri tem streli niti fašistov, niti komunistov. Tako Bonomi kot Facta kabineta, ki sta bila teh misli, pa sta dokazala ničevost take teorije, ki pušča državno upravo brez moči in vsled katere postanejo ministri kmalu predmet napadov tako fašistov kot komunistov.

Vspričo teh okoliščin in če ne bo kaj kmalu rešena kriza, ne kaže drugega kot poslužiti se novih volitev, za katere se strogo zavzema poslanec Mussolini, vodja fašistov, ki trdi, da zbornica, kot je sestavljena sedaj, ne predstavlja volje naroda. Zadržne splošne volitve so poslale v parlament 126 socializmov, ki so predstavljali tedaj enotno maso ter enolično stranko, ki pa so sedaj razdeljeni v tri skupine. Prva skupina obstaja iz takozvanih sodelavcev, ki so pripravljeni vstopiti v vlado in katere vodi Surati. Drugo skupino vodi poslanec Vella in tretja obstaja iz roplanu.

Najboljša težava po mnenju gotovih opazovalcev bi bilo stvorjenje nevtralne vlade, ki naj bi izvedla pomirjenje dežele, ne da bi skušala pri tem streli niti fašistov, niti komunistov. Tako Bonomi kot Facta kabineta, ki sta bila teh misli, pa sta dokazala ničevost take teorije, ki pušča državno upravo brez moči in vsled katere postanejo ministri kmalu predmet napadov tako fašistov kot komunistov.

NOČNI POLETI VARNI S POMOGJO TELEFONA.

Washington, D. C., 28. julija. V namenu, da se omogoči varne polete z aeroplani tekom noči je opremil poštni departament neki poštni aeroplan na Bolling polju z radijskim telefonskim aparatom za sprejemanje in oddajanje telefonskih sporočil. Glasi se, da se je tekom poletov, ki so se danes vršili nad Washingtonom uspešno vzdržalo pogovor med postajo na tleh ter telefonom na aeroplanu.

CENTRALNA EVROPA NA ROBU PROPADA

Znani bankir Vanderlip pravi, da more le izprememba odškodninskih zahtev preprečiti splošen polom.

Berlin, Nemčija, 28. julija. — Frank A. Vanderlip, prejšnji predsednik National City Bank iz New Yorka, ki se je že več kot enkrat izrekel za izpremembo reparacijskih zahtev, je to zopet enkrat storil in v sedanjem slučaju, s še večjim povdarkom kot doslej.

— Če se ne bo zahtev, katere stavlja Francija, znižalo, se bo pojavila v Nemčiji velikanska finančna katastrofa, — je izjavil Vanderlip. — Ne le Nemčija bo trpela vsled tega, temveč tudi Avstrija, Madžarska in Bulgarska, ki stoje vse na robu prepada. Da, celo Italija, bo mogoče potegnjena v splošni polom.

Mr. Vanderlip je izjavil, da se je izkazala versailleska mirovna pogodba kot prav tako škodljiva za zmaganec kot za premagane. Rekel je, da ne bo mogla dobiti Nemčija surovin za svoje tvornice, če ne bo dobila zahtevanih kreditov. Tvornice bodo morale prenehati z obratovanjem in posledica bo velikanska nezaposlenost. Vsled tega pa bo prišlo do pouličnih demonstracij, uporov in splošne zmede. Posojila pa je mogoče udeležiti le v slučaju, da se ojači reparacijsko breme, nato- loženo Nemčiji. Od Nemčije se zahteva več kot more izpolniti.

Newyorški list "Tribune" je priobčil poročilo iz Pariza, v katerem se glasi, da so Francozi pripravljeni odpovedati se 92 milijard nemških zlatih mark od skupne odškodninske svote v znesku 132 milijard zlatih mark. Pripravljeni so privoliti v to, da se celo reparacijo skrci na 40 tisoč milijonov zlatih mark, vendar pa zahtevajo, da naj se najprvo zadovolji nje iz svote, katero bi se dalo Nemčiji kot posojilo.

Ta predlog ni smatrati resnim. Znižanje vojne odškodnine za 92 milijard zlatih mark ne pomenja prav ničesar, kajti ta svota predstavlja bonde razreda C, kojih vnovčenja od strani Nemčije ni noben pameten človek nikdar pričakoval. Kar pa se tiče preostalih štirideset tisoč milijonov zlatih mark, bi bilo popolnoma lahko zadovoljiti Francijo, če bi se ostali zavezniki odpovedali svojim tirjavam in zahtevam. Tega pa ne bodo nikakor storili. Nasprotno po bodo zahtevali od Francije, da naj se tudi ona odpove gotovemu delu svojih zahtev in tirjav.

FRANCOSKA EKSPEDICIJA V PATAGONIJO.

Pariz, Francija, 28. julija. — Francoski biologi razmišljajo o organizaciji preiskovalne ekspedicije, ki naj bi obiskala Patagonijo ter enkrat za vselej rešila vprašanje, če nudijs tamošnji gozdovi in tamošnja močvirja, ki še niso bila nikdar preiskana, zavetistiše živalim, katere se ponavadi šteje med predtopne. Skozi več mesecev so izvedeni pripravljali zemljevide ozemelj, v katerih so potniki baje videli čudne živali.

Neka duplina je vsebovala ne le okostje, temveč tudi kožo v takem stanju ohranjenja, da je dovoljen sklep, da ni neka vrsta neomylodona še popolnoma izmrla. Neki nadaljni Francoz je sporočil, da je videl neko konju podobno žival, deset čevljev visoko in z dolgim repom. Ko se je je preplašilo, se je postavila žival pokonci kot kasperu ter planila nato v goščavo.

DENARNA IZPLAČILA

V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDEKEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo sanostljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:			
Razpoložljiva na danje pošte in izplačuje "K. politni takovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu in drugod, kjer je pač se hitro izplačilo najugodnejše.			
300 kron	\$ 1.15	1,000 kron	\$ 3.70
400 kron	\$ 1.55	5,000 kron	\$18.00
500 kron	\$ 1.90	10,000 kron	\$35.00

Italija in sosedeno ozemlje:

Razpoložljiva na danje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.			
50 lir	\$ 2.90	500 lir	\$25.50
100 lir	\$ 5.30	1000 lir	\$50.00
300 lir	\$15.00		

Za poljudstvo, ki presegajo znesek dvajsetstotil aron ali pa dvajsetil lir dovoljujejo po možnosti po posebni postop.

Vrednost kronam, dinarjem in litram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni onega dne, ko nam dope posilni denar v roko.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte posebno oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANKSAXER STATE BANK
62 Cortlandt Street
New York, N. Y.

CARSKA ZAMERA

Vladimir Levstik:

VIŠNJEVA REPATICA.

(Nadaljevanje.)

XII.

Čim bolj se je grof oddaljeval od Smučiklasove hiše, tem veselje in proznejši mu je prihajal stopil v svoj kabinet ter napravil luč, je bil ves podoben obrazu človeka, ki je storil v svojem podjetju velik korak naprej. Z ironičnim smehljajem je stopil k mogočni hrastovi pisalni mizi, nezaklenjeni kakor zmerom, odprl srednji predal in vzel iz njega železno kaseto, nabasano z bankovci in srebrnjaki.

"Ubogi Smučiklas!" je zamrmral, brskaje po njeni vsebini. "On misli, da me je rešil iz tega kakšne zadrege; pa imamo tu di mi svojo 'bagatelo', hehe... In še blagajno mi je pokazal, ne sreče! Eh, kar odveč mi prihaja denarja... Če pomislim na tisočake, ki jih prinese Jacques iz Trsta... in na vse, kar se pride... res hočem gledati, da se vrne bogatstvo med ljudi. Razsipaj, grof Kunigsbrueh, seš rumene cekine, oslepi svet s svojim bleskom; dokler živiš v tem kraju, ti ne bo zmanjkalo, zakaj ljudje so neumni kakor ovčice in sto Smučiklasov hlepi po časteh in slavi!"

V tem čudnem samogovoru ga je zmislil Hasan, ki se je bil tiho priplazil za gospodarjem.

"Kaj, mari se nista odpeljala?" je vzkliknil grof s srdito osuplostjo. "Ali smo se tako zmenili? Kje je Jacques? Takoj ga pokliči!"

Zamorec je blisnil svetlim zobjem ter si pomel roke.

"Vaša milost oprostite... Jacques biti na poti! Solnce zahaja, Jacques na avto in tettefettef!" je pojasnil, spremljaje svoje be sede z nazornim mahanjem.

"A ti? Gotovo si jo ubral za svojimi babnicami!" je izbruhnil grof z nezmanjšano jezo. "Menda bi se rad seznanil z mojo pestjo, kakor si videl druge... ali pa celo s temle?" Kratak brovning je uprl svoje votlo oko v lakajja. "Pri najmanjši nepokornosti, ki si jo še dovoliš, ti posvetim enkrat za vselej... Ves naršt mi je vstanu pokvariti, zver! Na koga naj se zanesem v tem prekletem gnezdu, ko niti lastnim ljudem ne smem več zaupati?" Besno je skril pesti.

Namesto odgovora je segel zamorec v prsi žep ter izvlekel v naglici popisani list papirja.

"Hasan nedolžen, vaša milost videti... Jacques ne hoteti He sana s seboj."

"Premislil sem si," je bral grof. "Čim manj pozornosti, tem varnejša pot. Ne maram, da bi o stala nepoklicanim ljudem v spominu, zlasti ker lahko opravim kupčijo sam. Jutri dopoldne prida blago ter se vrnem do mraka, če pojde po sreči. Hasan ostane doma na mojo željo in odgovor nost."

Grofov obraz se je zjasnil; po kimal je in strgal pisanje na kosče.

"Ali je vzel s seboj?" je vprašal slugo.

"Vse. Poln kovčeg; zelo težko nesi," je odgovoril črnc s pomembnim zadovoljstvom.

"Tudi ono — od zadnjic?"

"Vse Jacques odnesti ure, zapestnice, uhane verižice in srebrne žlice; hiša biti kakor okrađena."

"Dobro; glej, da mi ostane tak šna, dokler — saj veš kako smo se zmenili... Miruj ter nekaj dni; ako bi se zgodilo, da pride kdo pogledat, ne sme biti pod streho ničesar sumljivega."

"Tudi Jacques govori tako: Hasan ubogati," se je naklonil lakaj.

"Sploh pa," je povzel gospodar kakor sam pri sebi, "ni treba, da bi se podajala v nevarnost; živi bomo brez tega... Še malo, in sami nam bodo nosili na kup; le glej — glej, glej!" je izsipa Smučiklasove bankovce v kaseto. "Kdaj bosta, siromaška, ti in Jacques!"

Črnc je priskočil ter izbulji oči.

"Oh!" mu je ušlo v grgajočem tonu začudenja. "Vaša milost hoče, da delam..."

"Nikakor ne, ti črni otrok! — Moja milost je šla kakor Mojzes in je udarila s palico ob skalo človeške neumnosti; skala se je odprla, studenec je privrel na dan... O, Hasan, če bi znali živeti vsi reveži od neumnosti bogatstvom, nihče ne bi stradal kruha."

"Ubogi Hasan stradati pijače," je vzdihnil lakaj in tragično sklenil roke. "On umreti, ako piti samo vodo; vaša milost dati Hasanu par srebrnjakov —"

"Da se napije? Nikakor ne, moj dragi, na veselje je bilo zadnjokrat. Že treh Hasan ni posebno umen človek, pijan pa je dvakrat zabiti; dokler ni vse opravljeno v tem kraju, mi nepokusiš kapljice — ali pa kroglo v glavo, kakor smo se zmenili! Nazadnje bo itak vse vajino."

"Vse to?" je vzkliknil Senezalec, kačoz na kaseto.

"Vse to in še mnogo več; vse, Hasan, do zadnjega belica."

"In kaj ostati vaši milosti?"

Grof se je z medlim smehljajem ozrl na browning ki ga je bil odložil na mizo.

"Ne skrbi, Hasan," je odgovoril čez minuto. "Lezi spat in ne belsi si glave, kaj ostane meni; saj vidiš, da najdem zmerom več, nego potrebujem..."

Sam je čul še dolgo; zapalil si je cigareto, pogreznil se v klubni blazinjak ter si našel šanskega vina, kar je delal le malokdaj. Srepro nagubanim čelom je strel predse v tla, stresel pepel havanke na parket, pomrmral zavladaj padaj in šel nekaj na prste; zdaj bi bil rekel, da reketa z vsem naporom možganov obširen in jako zamotan načrt. Šele dež, ki je začel pršiti okrog ene, ga je spomnil, da se je ozrl čez dvorišče k sosedi. Njena okna so bila temna z vso maso zadornih stavbe vred, ki se je na um, da tudi pri ni videl luči, ko se je vrnil domov, in da molči klavir gotovo že tretji dan.

"Na slabše se ji obrača," je dejal sam pri sebi ter premolknil kakor bi čakal glasu, da mu poroče; ne! "In vendar se zdi prezgodaj za konec; onidan je bila skoraj sveža, čilejša nego drugače; še trohice krvi sem opazil v ustnicah in za tolar rdečice na licih. Nu da, to so rože smrti! Dva dni je zdaj ni na izpregled; Meta hodi s povešeno glavo, in davi sem jo zalotil, ko si je baš brisala oči — to ne pomeni dobrega... Čudno zakaj bega bližina bi bil vesel, da smem umreti brez lastne pomoči... Moja mati je komaj čakala smrti, čeprav je vedela, da me pušča samega na tem strupenem svetu! — Bogme, rad bi se zmenil z Marijo, kaj misli ona o štirih poslednjih rečeh; in vprašal bi jo, ali želi, da plačam njen račun z Egonom še posebej... Ah, marnje, sentimentalnost! Ženska je, mada in lepa vzlie razdejanju — od tod vse zanimanje, sočutje in sveta jeza: kakor da je ona edina bedna po solnce! — Pusti, pusti, grof Kunigsbrueh, misli na svoje delo, bodi trd in mrzel — Varjag, kakor te je učil Pohlman, hahaha... Davili so jih pred teboj, davili jih bodo po tebi; tvoja nau-

loga je maščevanje v velikem obsebu in boj z načeti, ne pretakanje soln nad gorjem posameznikov; kadar se zruši ves babilonski stolp, ne bo več Marij, ki umirajo zaradi Egonu Smučiklasu in njemu enakih — pa če jih zdaj objokuješ ali ne!..."

Toda misel o nji mu je tegobno sledila v spalnico. Zadnji tedni so ju bili zbližali; večkrat je pozdravil bolnico, kadar je prišla na hodnik zalivat rože ali uživati redke solne valove, ki so udirali v opoldanskih urah, čez mrkle jezo-ve strehe; in ona, sluteč da jo pomiluje, mu je odkimavala z blede glavo ter vračala njegove naklone s tihimi smehljaji, ki jih je spravljal nekam vase, vsakega v poseben predal spomina... Tudi starko je bil že tuintam nagovoril na hišnem pragu, ako ga je srečala, se je ponižno sklonila v dve gube in pokazala brezobna dlesna v znak prijaznega spoštovanja. Most prvih rahlih odnošajev se je tkal sam od sebe iz dvoriščnih kamric k bogatim sobanam pročelja, in če bi bil pušal malikovalski vrtnice grofu te količjak prostosti, bi si bil davno ugledil pot na ono stran.

"Nemara bi ji lahko pomagal?" si je dejal nocoj že stotikrat, prekladaje glavo na blazino.

"Sredstev mi v to ne manjka; rešiti jo skrbim, osolniti vsaj zadnji konček njenega življenja — kako tolažila in blaga zavest! — Ali ni takorekč moja sestra?... Bogve, mogoče ju včeraj in danes ne mori bolezen, marveč stiske... potreba denarja... volkodlak Telban s svojo stanarino ali branjeve, ki ne da več na upanje? A jaz se valjam v obilju. Smučiklas me zasiplje z denarjem in še obeta, samo rečem mu naj... za njim pa pridejo drugi, ako me vse ne vara... Stotisoči se valijo k meni — ona tam, sirota, pa naj bi trpela bedo in glad? Še jutri pogledam, kako in kaj: vzrok se najde — vraga... Mirno spavaj Marija... dokler je Smučiklas baronstva željan!"

Toda zgodilo se je drugače, kakor že marsikrat. Zjutra zrana je postrešek z Dorinim najtjim vabilom na sestanek v mestnem logu, in grof, ki ni hotel zapraviti njenega prijateljstva tik pred izpolnitvijo, se je odzval. Potem ga je prestregel Egon ter ga odvrlel gledat konja, na katerem je hotel paradirati pod Dorinimi okni; oddal ga je sestro in mater, ki sta ga obsodili na skupno kosilo; sreča, da vsaj očeta ni bilo doma! Komaj je stopil na ulico ter zasopel prosteje, so ga zajeli veljaki nasprotnega tabora: ušel jim je le, da pade v roke ekselenei in divizionarju, ki sta ga vlekla na dobrodelen posvet in od tod na večerjo, o kateri ni pomnil drugo jutro nihče izmed udeležencev, kdaj se je končala... Tretji dan ga je vzmernjalo čakanje na šoferja, kateri ni mogel opraviti svojih tržaskih poslov v napovedanem času in se je vrnil celih štirindvajset ur pozneje, zato pa z izkupičkom, ki je znatno pomnožil vsebino železne kasete.

(Dalje prihodajš).

Prakični Računar

Priročna žepna knjižica, ki ima vse kar je v kupčiji potrebno, že natančno izračunano, kakor tudi za izračunjenje obresti.

Knjižica je trdo vezana, stane s poštino 75c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street : New York

OSTANKI TAKOZVANEGA "FOUR COURTS" POSLOPJA V DUBLINU

Ta slika je bila vzeta tekom bojev za Four Courts poslopje. Čete proste irske države so slavno poslopje precej poškodovale.

Razdelitev politične organizacije primorskih Jugoslovancev. Protest romunske vlade.

Trst, 12. julija.

Občni zbor doslej edinstvene politične organizacije primorskih Jugoslovancev, političnega društva "Edinosti" s sedežem v Trstu, je bil sklican na 1. junija t. l. na Opčine. Na dnevnem redu tega obnega zbora je bila predvsem reorganizacija društva z ozirom na sklep Goricanov, da naj se ustanovijo tri politična društva, za vsako deželo, Goriško, Istro in Trst, po eno, ki pa naj imajo za skupna vprašanja skupen organ, Narodni svet. Po dolgotrajni, mestoma zelo burni razpravi je bilo tedaj sklenjeno, naj se občni zbor prekine in da tako Goricanom prilika, da še enkrat temeljito pretrseje vprašanje. V Guri je bil nato 12. junija sklican sestanek zaupnikov, ki pa se je s soglasno izrekel za razdelitev edinstvene politične organizacije. Pravila goriškega političnega društva "Edinosti" so bila že potrjena in za včeraj 11. t. m. je bil sklican za ustanovni občni zbor. Tako je torej politično društvo "Edinost" s sedežem v Trstu stalo pred dovršenim činom in se je za 11. t. m. sklical zopet občni zbor, da nadaljuje razpravo o reorganizaciji z ozirom na dovršeni čin.

Občni zbor, ki se je vršil zopet na Opčinah, je po odstopu predsednika dr. Wilfana in podpredsednika dr. Slavika vodil najstarejši odbornik Makso Cotič, ki je v svojem otvoritvenem govoru navedel sklep Goricanov in ugotovil, da se delokrog goriškega političnega društva razteza na vso Goriško z Notranjsko in Kanalsko dolino na Kraskem.

V imenu Istranov je izjavil dr. Vratović, da je bilo na zboru-istrskega pododseka sklenjeno z veliko večino glasov, da Istra ostane pri Trstu. Tajnik istrskega pododseka pa je ob živahnem odobravanju prečital resolucijo, sklenjeno na tem zboru, s katero se izreka zaupanje dr. Wilfanu obnem s priloženo, naj ostane še nadalje na čelu skupne tržasko-istrske organizacije.

V dolgem govoru je nato dr. Wilfan podal historijat gibanja za prenosno politično organizacijo, v katerega je vpletel tudi svoja pojasnila o različnih mnenjih in nasprotjih, ki so tekmo zadnjih treh let nastala v političnem društvu. Glede novega položaja, valed ustanovitve goriškega političnega društva pravi, da bo med tržaskim in goriškim političnim društvom vladalo prijateljsko razmerje, dokler bodo Gorici delovali v smedi političnega društva "Edinosti". Tržasko društvo ne izpremeni svojih pravil, ampak bo samo svoje delovanje omejilo na Trst in Istro.

Dr. Bitežnik je v imenu goriškega pododseka zahteval formalen sklep o samostojnosti goriške politične organizacije, to je, da bi tržasko društvo imelo svoje delokrog tudi še na Goriškem.

Poslanec Lavrenčič izjavlja, da so se Notranjci izrekli za edinstveno politično organizacijo. Končnoveljavne izjave pa ne more podati, dokler Notranjci ponovno ne pretrseje tega vprašanja. Glede raznih glasov v javnosti, ki so se bavili s primorskimi stvarmi, pravi, da je precej resnice v njih. Pravila političnega društva, ki so iz leta 1870, je

treba izpremeniti.

Precej burna debata se je nato razvila o resoluciji, ki jo je sklenil par dni pred obnim zborom tržaski pododsek "Edinosti" in ki izjavlja, da smatra razdelitev politične organizacije za nepotrebno, nevarno in škodljivo, vendar pa da jemlje na znanje že izvršeno ustanovitve goriške organizacije in priporoča Goricanom, naj stopijo v to organizacijo. Dr. Wilfan meni, naj se o resoluciji glasuje. Izjavlja, da Goriciani ustanove svoj lastni dnevnik, če bi tržaska "Edinost" objavila ono resolucijo, ki obsoja delo Goricanov za svojo politično organizacijo, in da Goriciani ne sprejemajo odgovornosti za vse posledice, ki bi nastale iz te objave.

Končno je premagal dr. Wilfan, da naj se tržaska resolucija da na glasovanje, a objava resolucije da naj se prepusti novemu odboru. Glasovalo se je potem o posameznih točkah resolucije, ki so bile vse sprejete.

Pri nato sledečih volitvah so bili izvoljeni z vzklikom: za predsednika dr. Wilfan (viharno odobravanje), za podpredsednika dr. Slavik (živahno odobravanje); za odbornike: Makso Cotič, dr. Ivan M. Čok, V. Morjan, dr. Joahim Razem, dr. Mirko Vratović, Božo Milanović, Ivan Stari, Tomo Šorli; za namestnike: Julij Lukša, dr. Dioniz Godina, Drago Godina, Just Mavrič, Luka Kirac, Josip Lukež, Ivan Sokolič, Ivan Malahoro, Marijan Tomašič. Za preglednike računov: Gregor Babič, Hinko Pertot in Stipe Lovrečič.

Ko je dr. Wilfan, burno pozdravljen, prevzel predsedstvo, je ponovno sprožil vprašanje težake resolucije, izražajoče mnenje, da je edino prav, da se občni zbor izreče o objavljeni resoluciji. Dr. Slavik je bil za opustitev prvih dveh točk. Končno se je sklenilo, da se resolucija objavi v imenu tržaskih in istrskih članov političnega društva.

Nato je dr. Wilfan s kratkim govorom zaključil občni zbor.

Dijaška razbojniška družba.

V Prilipu v Srbiji so po dolgem zasledovanju odkrili prav nenavdno razbojniško družbo. Nenavdno razbojniško družbo, ki je približno 10 let; pred tremi leti se je nahajal v Duluthu, Minn. Ker sem bil na obisku v stari domovini, mu imamo važne stvari, ki poročati v njegovo korist. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi blagovoli naznaniti, ako pa sam čita ta oglas, naj se javi bratu: Joseph Scheringer, 713 Oak St., Calumet, Mich. (29-7-18)

Protest romunske vlade.

Romunska vlada je poslala italijanskemu ministrskemu predsedniku kot bivšemu predsedniku genovske konference protestno noto proti ruski sovjetski vladi, ki je prekršila v Genovi podpisano pogodbo o nedotakljivosti državnih mej. Romunska vlada opozarja da je pristal v Besarabiji ruski zrakoplov, ki je bistveni del ruske rdeče vojske. Preiskava je dogajala, da so nameravali letalec širiti po Besarabiji letake proti rom. vladi. Romunska vlada se sklicuje na dejstvo, da je antanta končnoveljavno priznala Besarabijo Romuniji! V zvezi s tem dogodkom poroča "Adeveul" da se je sklenila med Romunijo in Francijo pogodba za slučaj ruskega napada na Romunijo.

Z letalom nad Vezuvom.

Znani letalec major Blake, kateremu se je nedavno pri njegovem poletu okoli sveta v Franciji pokvarilo letalo, je te dni odletel iz Marsilla v Rim, od tam pa čez Napoli v Brindisi. O svojem poletu nad Vezuvom je poslal londonskemu listu "Daily News" nastopno brezlično poročilo: Pluli smo skozi gosto zvepleno soparo v kateri bi se bili kmalu zadušili. Ko smo pluli čez železo, smo se temeljito pretresli, ker smo se ves čas ali dvigali ali pa navpično padali v globino. Vrteti nisimo mogli ničesar. Bilo je v dimu. Okus po žveplu nam je ostal v ustih do Barija, kjer smo pristali po dveh urah.

Schanzer v Londonu.

Minister Schanzer se je mudil te dni v Londonu, da sklene z Anglijo posebno pogodbo glede Sredozemskega morja in glede Male Azije brez Francozov. Med Italijo in Francijo obstoji namreč še vedno kljub "latinskemu" zavestni staro tekmo za nadvlado v Sredozemskem morju. Pred prihodom italijanskega ministra v London pa so se vršila med Francijo in Anglijo važna politična posvetovanja, ki so dovedla do nekake sporazuma med Francozi in Angliji. Vsled tega sporazuma je naletel g. Schanzer v Londonu na precej hladno razpoloženje in Italija bo morala že še čakati, predno bo zagospodarila nad Sredozemskim morjem in še jako dolgo čakati, predno bo vzela otok Malto — Angležem.

Kad bi izvedel, kje se nahaja moj brat LEOPOLD SCHERINGER iz Črnomlja. V Ameriki je približno 10 let; pred tremi leti se je nahajal v Duluthu, Minn. Ker sem bil na obisku v stari domovini, mu imamo važne stvari, ki poročati v njegovo korist. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi blagovoli naznaniti, ako pa sam čita ta oglas, naj se javi bratu: Joseph Scheringer, 713 Oak St., Calumet, Mich. (29-7-18)

ZA VAŠ DOLAR =

ste poštano in hitro postreženi kadar rabite uro, zlatnico, srebrnino, prstan, Diamant, dalje ako šelite pravi glasni Columbia gramofon, slovenske plošče, in če druzkvo potrebujete pravo svilnato zastavo, regatijo, kape itd.; če se obrnete do znanega večletnega trgovca Slovenca, kateri razpolaga blago po celih Ameriki nad 16 let pa še nikdar ni bil tako napredni. Poskusite me enkrat na se boste presrečali.

Pišite po brezplačne cenike na:

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRŽUJEJO ZDRAVJE V DRUŽINAH.

Onemogle, nervozne ženske bodo gotovo dobile uspešno od pomoč kadar uživajo

SEVERA'S REGULATOR

Tonika za ženske

Premaga bolečine, popravi neredne funkcije, pomaga naravi okrepčati oslabele ženske organe in jim povrne normalne razmere.

CENA \$1.25

Vprašajte v lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

POSESTVO NA PRODAJ

sredi slovenske naselbine ob eni izmed glavnih cest. Posestvo obstoja iz hiše s tremi sobami in kletjo, kokešnjakom ter hlevom. Lot meri 40x150 ter je zasajen z drevjem in vinskjo. Hiša je skoro popolnoma nova. Za vsa pojasnila se obrnite na lastnika: Frank Kavšek, Box 278, Canonsburg, Pa., ali pa na mirovega sodnika: Joseph Ambrozich, Box 351, Istotam. (29-7-18)

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec žalostno vest, da je dne 21. julija v bolnišnici v Seranton, Pa., umrla naša ljubljena soproga, oz. mati, hči in sestra

MARY SUHADOLNIK.

Ob tej priliki se zahvalujemo vsem, ki so nam stali na strani v času bolezni in smrti, ki so jo priskrbeli in jo spremenili k večnemu počitku. Zahvaljujemo se društvu Krščanskih mater, društvu sv. Jozefa št. 12 KSKJ, in društvu Zvezda štev. 372 SNPJ, za obilno udeležbo pri pogrebu, nadalje č. g. Rev. Val. Miheliču za tolažilni govor ter pevskega društva "Narej" za zapete žalostinke. Še enkrat vsem skupaj najstarejša zahvala.

Ti pa, draga, nepozabljena soproga, oziroma mati, hči in sestra, počivaj v miru in blag Ti spomin! Forest City, Pa., 26. julija 1922.

Zaljubljeni ostali:

John Suhadolnik, soprog.

Mary in Ivana, hčeri.

Joseph, John, Frank, Edward, Albert, Paul in Robert, sinovi.

Paul in Joseph Prime, brata.

Vsi v Forest City

Elizabeth Prime, mati.

Frank Prime, brat.

Theresa in Ursula Prime, sestri.

Vsi na Izu pri Ljubljani.

(29-31-7)

BODITE ZDRAVI
Vedno uporabljajte
SAN-YKIT
Sestavine moderne preiskave.
Popolno prepreči. V lekarnah ali
\$1 P. O. Box 107, New York

ZA SIVE LASE

"NATURAL HAIR RESTORER"
naša iznajdba vam ohrani sive in druge lase pred izpadanjem. Odpravi prhljaj, redi korenine in pomaga rasti las.
"Natural Hair Restorer" ni barvilo in se uspešno uporablja za moške in ženske lase. Stetkjenica s vse-mi navodili se vam pošlje za \$1.00 plus član v naprej.
Uspeh zagotovljen ali pa se vam vrne denar.

Victoria Mfg. Co.,
655 Morton Bldg., New York City

Slovenski Pleskar in Tapetnik.

Slovenci v New Yorku, ki imate hiše in potrebujete kakega barvarja, obrnite se na Slovenca, ki je v barvarski stroki mojstersko izvežban in izvrši najbolje delo za zmerno ceno.

FRANK SUHAR
541-543 W. 144 St., NEW YORK

ČUDNA ZAPUŠČINA

Roman. — Francoski spisal L. B.

Poslovenil G. P.

(Nadaljevanje)

91

— To se pravi Bliskovita roka.

— Kaj? Ali je mogoče? — je vprašal Periljo, celvidno vznemirjen. — To je torej brat onega — katerega si takrat ...

— Da, onega. — katerega sem takrat ... Nahaja se sedaj že dolgo takaj pod imenom očeta Jaguara. Takoj nato je prišel v Argentino. Našel je mojo sled ter mi sledi, da osveži smrt svojega brata, a me ni nič dar našel, povsem slučajno, kot jaz njega ne.

— Tako je, da, tako je. Ne more biti drugače. Bzi se.

— To bom. Sedaj, ko poznam veliko nevarnost, v kateri sem se tako dolgo nahajal, ne da bi je slutil, ji bom stopil nasproti na svoj način. On me išče ter me ni našel. Jaz ap sem ga našel, ne da bi ga iskal. Ne bo mi ušel.

— Ali ga hočeš?

— Da.

— Prav kot njegovega brata?

— Prav tako. Ali misliš, da ga bom pustil pri življenju, da mu padem enkrat v roke? Kaj pa dela pri tem bankirju Salido, kjer stanuje oni mali, ki se oblači kot gavič, ne da bi bil?

— To je okoliščina, k izanima tudi mene.

— Ali sta mogoče prijatelja, ta pritlikavec in ta velikan? Oba morata izginiti. Ali mi hočeš pomagati?

— Kaj vprašuješ. To se razume samoposebi. Moja roka, nož in kroglica pripadata tebi. Sorodnika sva ter imava enake interese.

— Potem morava najprvo izvedeti, kje stanuje ta oče Jaguar. Ču!

Policeist je prvi odstranil. Ponovil je v veliko veselje Perilja naglas, da je slednji nedolžen. Nato je odšel tudi oče Jaguar, potem ko se je poslovil s par besedami od bankirja.

— Sedaj za njim, — je siknil tovariš Perilja. — Na vsak način morava izvedeti, kje živi. Ne smeva ga izgubiti iz oči.

Četrto poglavje.

NOVO ZNANSTVO.

Bilo je nekako štirinajst dni pozneje, ko je pristal neki iz Rosario prihajajoči parnik na pomolu v Santa Fe. Vrgli so mostič in potniki so hiteli na kopno. Na bregu je hodilo semintja več častnikov, katerim je nudilo izkrcanje potnikov dobrodošilo razvedrilo vspricho mrtvila, ki je vladalo v notranjem mestu.

Zadnja dva, ki sta stopila na kopno, sta bila sicer majhne postave ter bila oblečena tako slično, da bi ju človek lahko zamenjal glede obleke. Ob sta nosila isto orožje, namreč vsak po eno puško po dva revolverja ter po en nož.

Ko so častniki zapazili oba ta moža, so bili očitno zelo presenečeni. Eden njih, kapitan, je rekel drugemu:

— Kaj je to? Tu prihaja polkovnik Glotino in sicer preoblečen.

Ali hoče ostati nepoznan ali pa se mu hočemu pokloniti?

— Čakajmo, če se bo ozrl na nas, — je menil neki nadporočnik.

Oba gaviča sta prišla bližje in sicer naravnost proti mestu, kjer so stali častniki. Ti so se takoj vzravali ter salutirali.

— Dobro jutro, — je odzval mali učenjak, kajti nikdo drugi ni bil. Njegov spremljevalec, Peterček, je storil isto.

— Lepo vreme, gospodje, kaj ne?

— Seveda, gospod polkovnik, — je odvrnil stotnik. — Vaša milost je imela lepo vožnjo. Ali bo ostal gospod polkovnik danes tukaj?

— Mogoče. Iščem prenočišča.

— Ali dovolite, gospod polkovnik, da vas spremim?

— To rad dovolim, a jaz nisem nikak polkovnik.

— Na povelje. Razumem. Diplomatična mislija ali celo privatna inspekcija. Kakšen značaj semem dati vaši milosti?

— Vi mislite kakšno ime. Jaz sem zoolog ter se pišem Lenoir, doktor Lenoir iz Pariza.

— Dobro. Čim bolj čudno je ime, tem globlji je inkognito. In ta gospod poleg vaše milosti?

— Jaz sem Peterček, tudi iz Pariza.

Skupina je odšla naprej.

Cuarel v Santa Fe je bilo večnadsropno poslopje s stolpom, še iz časom španske okupacije. Okna in balkoni so bili opremljeni z gostimi mrežami. Pred pročeljem poslopja je stalo par topov. Vojaški so stali ali sedeli pred vratmi in dosti jetnikov je zrl skozi zamrežena okna.

— Saperlot, — je rekel učenjak svojemu služabniku. — To je ječa. — Ali nas mogoče smatrajo za roparje in tatove?

— Tega ne verjamem, — je odvrnil Peterček. — Po tako prijaznem sprejemu nas vendarle ne bodo zaprli. Ven bova že prišla, če ne peš pa po zraku.

Navzoči vojaški so salutirali in gospodje so vstopili. Oba so povedli častniki v par lepo opremljenih sob, pri katerih so se častniki poslovili. Stotnik pa je pripomnil:

— Prigrizek bo takoj tukaj in tudi ordonanca. Sem danes poveljnik, ker je odšel gospod major v Parana. Ali ima gospod polkovnik, pardon gospod zoolog še kakšno povelje?

— Nikakega povelja, pač pa prošnjo. Poizvejte hitro, če je dospel večer ali predvečerajsem semkaj neki senadaor, po imenu oče Jaguar. Jaz moram vedeti, kje je nastanjen.

— Ali je prišel s parnikom, vaša milost?

— Da, iz Buenos Airesa.

— Potem upam, da bom lahko sporočil v pol ure.

Odstopil je in kmalu nato je prišel služabnik, ki je prinesel mesa, kruha, sadja in francoskega vina.

Oba sta pričela jesti in ker sta jedla skupaj, je mislil vojak, da mora biti Peterček tudi kar visok častnik, če je jedel s polkovnikom. Lenoirju se ni zdelo cela stvar preveč mikavna, kajti rekel je:

— Imenovali so me polkovnik, a jaz sem le služabnik miroljubne znanosti. Kako pridem do tega vojaškega čina?

— Prav tako kot pes do kisle kumare, katero je smatral za klobaso. Mene lahko imenujejo generala, a jaz ostanem kar sem ter mirno jem, kar postavijo pred mene.

— Meni se zdi, da me zamenjavajo z nekim častnikom. To me lahko spravi v zadrege.

— Dali so nama zajutrek, česar ne morem imenovati zadrege.

— Pomisli na posledice.

Tedaj pa je vstopil kapitan ter sporočil:

(Dolje prihodnjaj.)

Iz dnevnika premogarjeve žene.

(Konec.)

17. maja. — Danes je imela ganga na cesti dva obiskovalca. Prvi je bil tajnik. Priznati je moral, da je bila njegova objuba s prejšnjega dne bluf, nakar je vpriporil nadaljni poskus, da odvrne ljudi od dela. Vspricho takih okoliščin so imele njegove besede seveda še manj teže kot poprej in ganga ga je pričela proklinjati ter mu pretiti, da ga bo vrgla v jarek. Vseled tega se je umaknil, potem ko je vzbudil veliko ogorčenost proti uniji, celo v srečunjskih moč.

Drugi obiskovalec je bil Kralj Graft v osebi Mr. White-a. Prišel je, da spravi skupaj svoje volilce, po 25 dolarjev za glas. Mož je priznal, da ne ve, če bi imel dosti volje in moči, da zavrne, če bi ne vedel, da bo njegove ovsene dijete v soboto konec. Bog ve, da ne dolžim mož, ki so glasovali soglasno z navodili, a sem vendar vesela, da je moj mož odklonil.

18. maja. — Danes zjutraj je prišel neki velik možki v kuhinjo, ne da bi potrkal. Jaz sem stala pri peči ter ga nisem čula, dokler ni bil skoro pri meni. Vprašal me je, če smo vzeli v najem ta prostor. Ko sem to priznala, je odšel. Ne vem, zakaj me ta nevažni dogodek vznemirja, a me v resnici.

Vsak Poljak v tukajšnjem kraju kuha svojo lastno pijačo. Naša gospodinja je prav posebno izurjena v tem ter napravi dosti denarja s prodajanjem svojega proizvoda. Ona popije sama več kot pa proda ter jo pogosto čuti kako kriči na otroke.

Nikakih mrež ni na naših oknih in muhe, komarji in breclji prihajajo noter v velikih množinah. Razventega pa tudi mačke. Ponoči je cela hiša polna mačk in podgan. Izprva smo upali, da ne bo pečigan, če bomo pustili mačkam prost dostop, vendar pa kaže vse da je mileni tako blizu, da lahko žive mačke in podgane skupaj v prijateljstvu ter delajo noči stranske s svojim rajanjem.

19. maja. — Konečno so prišli delodajalci na dan s svojimi predlogi. Očitno niso zahteve premogarjev glede povišanja nič uplivalo, kajti predlagali so skrcenje od 18 do 21 odstotkov, — torej več kot sem pričakovala.

Možje so videti presenečeni, a niso niti malo pripravljeni, da bi sprejeli skrcenje. Za enkrat pa me bolj zanima dejstvo, da bo jutri dan prinesel večerjo, ki ne bo pogret zajutrek. Je že čas za to, v kolikor je prizadet moj mož, kajti zrel je že za Barnuma. Kar se tiče mene, sem dobila v resnici lepo figuro ter ima tudi dijete svoje kompenzacije. Dete je debelejšje kot je bilo kdaj ter živi. Nikakih želja nima preko ovsenega zroba in jaz ter mož ga v resnici zavidava za veselje vspricho polnega krožnika zroba ter kondenziranega mleka.

20. maja. — Po dolgem postu je prišla pojedina. Moj mož je prinesel domov denar, nekako \$20. potem ko so mu zadržali par dni ter oddali dan, ko niso mogli delati radi dežja. Dvajset dolarjev se nam zdaj sedaj kot celo premoženje. Prinesel je s seboj tudi par jaje ter nekaj šepa ter surovega masla, vseled česar smo imeli zopet zajutrek za večerjo, ki pa je bil bolj dobrodošle vrste.

Po večerji smo se oblekli vsi v svoje "druge obleke" ter odšli v Wilkes-Barre. Tam smo zamenjali knjige v knjižnici ter kupili par črevljev za moža, kajti cement je tako uničil edini par, ki ga je imel, da je bil spodoben le še za delo. Na poti proti domu sva kupila še par grocerij, a mi dva oba sva bila tako izmučena in otrok je bil tako težak, da sva sklenila nakupiti v ponedeljek nadaljne potrebščine za dva tedna. Ostalo nama je \$13.50 in lahko bova izhajala skozi dva tedna s tem denarjem, potem ko smo živeli skozi osem dni z dvema dolarjema.

22. maja. — Zadel nas je velika nesreča. Moj mož je šel k nekemu kontraktorju, da se domeni glede nadaljnega dela na cesti. kajti to delo bo kmalu končano. Ko se je vračal domov, se je sestel z nekim Hendersonom, ki je bil s njim v armadi. Ta ga je povabil na čisto sode, a mu nali v pijačo nekaj kapljic, vseled katerih je postal moj mož nezvesten. Henderson mu je nato odvzel ves denar ter zbežal. Ostala sta nam vsled tega od celega zaslužka le še dva dolarja in pol.

23. maja. — Moj mož in jaz čutiva strašno, a se dčlava drug proti drugemu kot da nama ničesar ne manjka. Prišel je zopet ovseni zdrob.

Zavarovalni agent je prišel danes zjutraj, da kolektira zavarovalnino za mojega moža, a mi seveda nismo mogli plačati. Povedala sva mu o nesreči v navzočnosti sedemletnega sina gospodinjice, ki najbrž razume angleški. Simpatija njegove matere z našo nesrečo je bila taktna ter se je tudi takoj pokazala.

Ko je šel onega večera moj mož v hišico za premož, da vzame premož (soglasno z dogovorom), je našel na vratih novo močno ključavnicico. Moj mož in jaz si laskava, da takoj razumeva take migljaje in prišla sva vseled tega do sklepa, da nočejo, da bi se mi še nadalje posluževali njih premož. Človek bi domneval, da bo predstavljalo to zadnjo bilko, a uplivalo je nasprotno kot tonika in oba sva se srčno smejala temu. Moj mož je vzel jerbas ter je odšel k železniškim tračnicam. Nabral je cel jerbas premož, ki bo zadostoval za dva dni ter spravil to skrb s sveta. Sedaj se spominjam knjig iz svoje mladosti, v katerih se je slikalo v prvih poglavjih vse krepostne kot reveže, ki pobirajo premož ob železniških tračnicah, dočim se v zadnjih poglavjih izpremeni v zlato vse, česar se dotaknejo. Jaz upam, da se bo zgodilo to tudi v našem slučaju.

24. maja. — Danes sva prodala nekaj pohištva, ki nam je še ostalo. Denar, ki sva ga dobila, bo zadostoval za približno deset dni. Moj mož je zopet zdrav, a jaz postajam vedno slabša. Moja usta me tako bole, da ne morem niti jesti, niti spati in sedaj čutim, da nisem bila niti za polovico tako skrbna z otrokom, ko je dobival zobe skozi par tednov.

Pogosto mislim, da se oddaljujemo preveč od posameznega, individualnega v teh dnevih in tej generaciji. Vse je korporacija, organizacija in — demoralizacija? V gotovem smislu besede je to dejanski demoralizacija. Le poglejmo: — tako obilna organizacija slabi čut osebne odgovornosti in z zmanjšanjem osebne odgovornosti pride tudi zmanjšanje osebne moralnosti. Organizacija je do gotove mere v nadaljnem tudi odgovorna za položaje kot je oni, v katerem se nahajava sedaj jaz in moj mož.

On ima smolo, da je posameznik, mesto da je skupina organizacij in naš socialni sistem ne upošteva v sedanjem času posameznikov. Če bo šel najin položaj neizpremenjen naprej bo moj mož v resnici demoraliziran. To se pravi, da bo s silo vzel od družbe, katero je pričel smatrati kot svojo naravno sovražnico, hrano in stanovanje, to je stvari, do katerih sta njegova žena in otrok upravičena, mesto da bi beračeli za nje. V trenutku, ko se bo poslužil sile, da prehrani svojo družino, bo postal zločinec in kot tak je priznan od socialnega sistema ter se skrbi zanj. Gotovo morabiti nekaj napačnega z družabnim redom, ki ne dovoli inteligentnem človeku, da bi prispeval k družbi, pač ga dovede k ropu ter konečno prisili družbo, da podpira njega in mogoče tudi njegovo družino.

26. maja. — Družba bo morala nekaj časa skrbeti zame. Vseled boleznimi sem bila prisiljena odložiti breme bele žene in to pomenja nebeski oddih. Čeprav se čutim kot izdajalko, ker sem dodala svojo bolezen k bremenu svojega moža. Jaz ne vem, kaj sta se dogovorila on in zdravnik. To je stvar med njima ter družino. — Vse, kar vem, je to, da bo sedaj odgovoren nekdo drugi, kajti jaz ne morem nič več.

Za boleznimi in bolečinami

PAIN-EXPELLER
Tvoje boleznimi v pol uri. Zdravilo.

(Pripravljen v Potrebah)

\$7,000,000 Treasury Saving Certifikatov prodanih v drugem okraju v šestih mesecih 1922.

Soglasno s izjavo, ki jo je podal R. H. Rorabaek, ravnatelj štedenja v drugem zveznem rezervnem okraju, je bilo prodanih v prvih šestih mesecih za sedem milijonov dolarjev Treasury Saving Certifikatov. Prodaja pa vedno narašča. V juniju je bilo prodanih za \$1,835,000 teh certifikatov. Kot vse kaže, je ta svota za mesec junij še narasla.

Iz poročil poštnege urada je razvidno, da se je meseca junija prodalo v New Yorku za \$393,499, v Newarku za \$91,317, v Buffalu za \$57,373 in v Brooklynu za \$43,790 teh certifikatov.

Ker se Liberty bonde prodaja nad par-vrednost, so ti certifikati vzbudili splošno zanimanje pri nalagaleh, kajti v petih letih nesejo 25%. Certifikati so vredni po petih letih po \$25, \$100 ali \$1000.

Čičerin o rusko-laških odnošajih.

Čičerin je izjavil berlinskemu dopisniku rumskega dnevnika "Il Mondo": Po mojem mnenju ni bil slučaj, da se je italijanski parlament kot prvi v zapadni Evropi izrekel za vzpostavitev odnošajev z Rusijo. Mednarodna politika Italije in njen notranji položaj sta popolnoma različna od drugih držav. Gospodarske potrebe silijo Italijo in Rusijo v ozko zvezo. Nič ne more ločiti obeh držav. Prepričan sem, da bo uspešna podpora Rusije v interesu mednarodnega položaja. Rusko vprašanje je treba premotriti s praktičnega stališča gospodarske obnove. Ako bo Haag le nadaljevaljevanje Genove, je to izguba časa. Nemčija more Rusijo uspešno podpirati. Ugotoviti pa je treba, da oficijelna politika nemške vlade kljub podpisu rapalske pogodbe še ni jasna.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

Kretanje parnikov - Shipping News

1. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Samland, Hamburg.	14. avgusta: Oropesa, Hamburg; Rotterdam, Boulogne.
2. avgusta: Paris, Havre; York, Bremen; Minnekahda, Hamburg; President Polk, Cherbourg.	25. avgusta: Berengaria, Cherbourg; Arabic, Genoa.
3. avgusta: Saxonia, Hamburg; Finland, Cherbourg; Orbita, Hamburg.	30. avgusta: France, Havre; Hanover, Bremen; Mongolia, Hamburg; President Van Buren, Bremen.
4. avgusta: Berengaria, Cherbourg; President Garfield, Cherbourg; Keltina, Hamburg.	2. septembra: Olympic, Cherbourg; Ryndam, Boulogne; America, Bremen.
5. avgusta: Manchuria, Hamburg.	5. septembra: Reliance, Hamburg; Mauretania, Cherbourg.
6. avgusta: Conte Rosso, Genoa.	8. septembra: Minnekahda, Hamburg.
7. avgusta: La Savoie, Havre; Zealand, Havre; President Harding, Bremen; Olympic, Cherbourg; Orduna, Hamburg.	9. septembra: La Savoie, Havre; Finland, Cherbourg; Orbita, Hamburg; Homeric, Cherbourg.
8. avgusta: Belvedere, Trst; Mauretania, Cherbourg.	13. septembra: Paris, Havre; York, Bremen; Manchuria, Hamburg.
9. avgusta: Seydlitz, Bremen; St. Paul, Bremen; President Monroe, Cherbourg.	14. septembra: Rochambeau, Havre.
10. avgusta: Homeric, Cherbourg; Lafayette, Havre; Kronland, Cherbourg; Noordam, Boulogne.	16. septembra: La Lorraine, Havre; Majestic, Cherbourg; Zealand, Cherbourg; Orduna, Hamburg.
11. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Resolute, Hamburg.	19. septembra: Resolute, Hamburg.
12. avgusta: President Wilson, Trst; Lapland, Cherbourg.	20. septembra: France, Havre.
13. avgusta: Paris, Havre; President Adams, Bremen.	23. septembra: George Washington, Cherbourg; Noordam, Boulogne; Kronland, Cherbourg.
14. avgusta: Majestic, Cherbourg; Andania, Cherbourg.	26. septembra: Seydlitz, Bremen.
	30. septembra: Rotterdam, Boulogne.

SKUPNO POTOVANJE SLOVENCEV.

FRANCOSKA LINIJA PRIREDI SKUPNO POTOVANJE SLOVENCEV PREKO HAVRE V TRST IN LJUBLJANO S SVOJIM NAJMODERNEJŠIM IN NAHITREJŠIM PARNIKOM "PAFIS", KI ODPULE IZ NEW YORKA V SREDO, 2. AVGUSTA 1922.

Potnike bo spremljal prav do Ljubljane M. Lito Zakrajšek, znane slov. tiskar Zakrajšek & Čežark v New Yorku, ki ho gledati na to, da bodo potniki imeli hitrejši in udobnejši potovali in da ne bodo imeli stiski s svojimi kufri.

Za potnike III. razreda bodo pripravljene kabine z 2 ali 4 ali 6 posteljami. Služ. potniki duče posebno hrano, vino in razne druge ugodnosti.

Od Havre naprej bodo potniki imeli svoj vagon do Trsta ali celo vlak, ako se jih dovoli prijaviti.

Iz New Yorka do Trsta stane vožnja za vsakega skupno z davkom \$113.85, do Ljubljane \$1 več.

Za natančnejša pojasnila se obrnite do svojega agenta ali direktno na

FRENCH LINE
19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

POZDRAV.

Predno se podam na parnik "Majestic", kateri odpuhje 29. julija, pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Združenih držav, posebno pa znanee in prijatelje v Milwaukee in West Allis, Wis., kakor tudi vse znanee in prijatelje v Sheboygan, Wis. Vsem onim, kateri so me spremlili na postajo ob času mojega odhoda, se najtopleje zahvaljujem. Onim pa, kateri nameravajo potovati v stari kraj, priporočam trdko Frank Sakser State Bank, kjer boste z vsem zadovoljno postreženi. — Anton Mali.

COSULICH LINE

"Naravnost v Jugoslavijo"

ZNANI PARNIKI. IZJEDNE UGODNOSTI. Ne imajo brezplačnih stroškov in zamude.

BEVEDERE 15. avgusta

PRES. WILSON 22. avg.; 21. okt.

ARGENTINA 9. septembra

Vnaprej izdane karte za sorodnike ali prijatelje se lahko preobrli pri bližnji parobrodni agenciji ali pri

PHILIPS BROS. & CO.
Generalni Agenti

2 WEST STREET NEW YORK

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Po novi odredbi finančnega ministarstva v Jugoslaviji je bankam tam sedaj prepovedano izplačevanje čekov ali drugih nakazil v tuji valuti. Ako toraj pošljete denar v ameriški valuti, bo deli potom čeka ali nakazila, uga banka v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

H sreči se je pa pri sestavi omejenega odredbe vootevala potreba iz sejenice v toliko, da zamoremo za st. anke, ki imajo potovati v Ameriko, izvršiti še vedno izplačila v ameriških dolarjih, vendar pa nakazila ne sme presegati zneska \$250. — za vsakega posameznega potnika. Do te svote pa lahko izplačamo poljubna zneska. Ameriški denar se izplača le proti predložitvi potnega lista v uradu Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRIJI, ITALIJI IN SAEDE- NEM OZEMLJIH pa še vedno lahko brez ovir izvršujemo izplačila v ameriških dolarjih.

Na nakaznici ali naročnem listu naj bo vidno označeno, da se ima izvršiti izplačilo v ameriških dolarjih. Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriških dolarjih, se nam mora poslati tudi za potrdilo in druge stroške kakor sledi.

Za izplačilo do \$ 10. — po 50 centov, za izplačilo do \$ 10. — do \$ 50. — po \$ 1. —, za izplačilo, ki presega znesek \$ 50. — po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$ 2. — od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
62 Cortlandt St. New York, N. Y.

Pozor!

Sorodnike in znanee je zopet mogoče dobiti iz starega kraja,

ker je bila dosedanja postava (triprocentna kvota) podaljšana za nadaljni dve leti. Dobiti sorodnike in znanee iz kraja imajo prednost ameriški državljani in oni, ki imajo prvi papir. Kdor želi dobiti koga iz starega kraja, naj nam piše za pojasnilo; točna in solidna postrežba jamčena.

FRANK SAKSER STATE BANK
62 Cortlandt Street : : New York

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDA. DRŽAVI

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z nasveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

Prvi del: GLASOSLOVJE.

Drugi del: OBLIKOSLOVJE.

Tretji del: VAJE.

Četrti del: POGOVI IN VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA.

Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.

Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državljanstva papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, cena s poštnino **\$1**

Slovenic Publishing Company
62 Cortlandt Street : : New York, N. Y.